

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Assertionvm Theologicarvm Sfortiae Pallavicini Sacrae Theologiae Professoris in Collegio Romano Societatis Iesv. Libri Qvinque

De Substantia, & Proprietatibus naturalibus Angelorum

Pallavicino, Sforza

Romæ, 1652

Cap. 27. Quod nam sit ens absolutum, in quo fundantur reru[m]
vbicationes, & vltimò resoluitur ipsarum conceptus relatiuus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38892

C A P V T XXVII.

*Quod nam sit ens absolutum, in
quo fundantur rerum ubi-
cationes, & ultimò re-
soluitur ipsarum
conceptus re-
latius.*

96 **D**icendum est, quod
hoc absolutum
est aliqua forma accidentalis,
localiter immutabilis, existens
in supremo Coelo, quod conti-
net, & conseruat omnia infe-
riora. Per hanc formam illud
Coelum habet esse primum in
hoc uniuerso, & per attributio-
nem ad ipsum cætera corpora
sunt nobilius, aut ignobilius di-
sposta; illud enim Coelum est

K 5 supra

supra omnia, accipiendo ly *su-*
pra non arbitrariè; sed natura-
liter, per intrinsecam præstan-
tiam. Probatur primò, ex opu-
sculo de natura loci, quod opu-
sculum probabilissimum est
esse S. Thomæ, licet hoc non
sit omnino certum. Probatur
inquam, quia ibi expressè dici-
tur, quod diuersæ vbications
nil aliud sunt, quam diuersi or-
dines ad primum locans, quod
est Coelum, & per hoc explicat
immobilitatem loci continē-
tis, quòd, licet moueatur super
hac superficie aeris, remanetta-
men formaliter immotus, se-
cundùm ordinem ad primum
locans, quia superficies aeris
succeedentis retinet eundē or-
dinem, & hunc ipsùm modum
philosophandi retinet S. Tho-
mas.

mas in commentario 4. Phys.
explicans in hoc sensu Aristo-
telem. Probat^{ur} secundò, quo-
niã inter omnia, inter quæ da-
tur verus ordo, datur, & prius,
ac posterius, & consequenter a-
liquid primum. Ergo cum in-
ter vbicationes detur ordo, da-
tur aliquid eiusdem generis pri-
mum, seu aliquid primum vbi-
catum, quod est omnium men-
sura. Et per hoc saluatur aptiùs
rerum dispositio, ac ordo, po-
nendo disparem perfectionem
in vbicatione rerum perfe-
ctiorum, vel imperfectiorum;
quam si dicamus omnes vbi-
cationes habere eandem, seu
æqualem perfectionē, & æquē
benè potuisse aerem poni vbi
est aqua, & hanc vbi est ignis,
& sic de cæteris; si nimirum

K 6 Deus

Deus posuisset totum mundū
in spatio imaginario inadequa-
tè distincto ab hoc, in quo ip-
sum de facto collocavit. Pro-
babilius ergo est, quod sicut
corporibus nobilioribus de-
bentur cætera accidentia per-
fectiora, sic etiā debeatur vbi-
catio perfectior, ita ut vnum
corpus esse localiter supra a-
liud, non sonet in vicatione,
aliquam designationem merè
arbitrariam, sed sonet intrinse-
cam præstantiā, sicut eandem
sonat in superioritate perfectio-
nis, præsertim cum vbiatio-
nes inter se distantes habeant
diuersitatem quasi specificam,
quam diuersitatem probabile
est connecti necessariò cum
inæqualitate perfectionis. Por-
rò illud corpus, quod est pri-
mum,

num, & cuius forma est mensura omnium vbicationum, debet esse essentialiter immobile, saltem secundum totum; aliter vel non esset præstantissima eius vbicatio, vel vbicatio, quã habet non esset nobilior alijs ab ipsa distantibus, quod est contra suppositum. Et vltterius tale corpus non tam est in loco, quam ipsum est locus cæterorum.

97 Hæc doctrina *corpus immobile non est in loco*, est conformis Philosopho 4. *Physicorũ*, vbi *cap. 4. & 5.* apertè docet, illud tantum corpus esse in loco, quod potest moueri localiter, & quod habet indifferentiam ad hunc, vel illum locum, & *cap. 41.* distinguit locum à vase, quia res ita est in vase, vt
simul.

simul cum vase moueatur; at
 verò mouetur immoto loco,
 quem proindè definit superfi-
 ciem immobilem, non tanquã
 nou potentem moueri, sed vt
 defacto immotam; quia dicit
 quod nauis est tanquam in lo-
 co in toto fluuio, hic enim de
 facto non mouetur, licet
 posset moueri. Idem Aristote-
 les tex. 46. vsque ad 49. Negat
 vniuersum alicubi esse, quia
 quod alicubi est, habet aliquod
 extra ipsum continens. At,
 præter vniuersum, nihil est ex-
 tra. Ergo &c. Addit omnia
 esse in Coelo, quia Coelum est
 vniuersum, (intellige per con-
 tinentiam,) demùm concludit
 sic: *est autem locus nõ ipsum Cœ-
 lum, sed aliquid eius, vltimus in-
 quam finis quiescens quo corpus
 mobi.*

mobile tangit. Et idcirco terra,
in aqua, hæc in aere, aer in æthe-
re, & æther in Cælo est collocatus:
ipsum verò Cælum nullo in alio
corpore est collocatum. Undè
ipse Aristoteles ad explicandū
radicaliter locum, qui non sit
ulterius explicandus per aliū
locum, in quo sit, demum re-
currit ad aliquid immobile,
quod non sit in loco, sed sit lo-
cus cæterorum. Ideò ait quòd
vniuersum nō est in loco, quia
nil. est extra continens ip-
sum vniuersum, & ideo Cœlū
ipsum secundū vltimam su-
perficiem immobilem secun-
dū quam omnia continet,
ponit esse locum omnium, vt
vidimus, & quāuis tex. 31. di-
xisset Cœlum maximè esse in
loco, quia semper mouetur (ex-
plicat

plicat deindè, vt hoc intelligatur de partibus quæ mouentur, & ab alijs continentur) nō de toto, quod remanet immotum, & omnia continet per cōprehensionem, sicut vniuersū per identitatem, & idcirco etiā Coelum dicitur *vniuersum*. Tota hæc doctrina elucidatur à S. Thoma in Commentario super illis locis Philosophi.

98 Petes per quid partes Coeli dicantur moueri secundum Aristotelem. Respondeo, per diuersam relationem ad aliquid essentialiter immobile, quod est absolutum, cuiusmodi sunt poli ipsius Coeli, qui cū sint naturaliter immobiles, per Aristotelem, qui putat naturā agere necessariò, sunt immoti essentialiter. Ex his patet, quid
fit

fit in sententia Aristotelis, quā sequimur, prima mensura loci; aliquid nimirum essentialiter immotum omnia continens, quod non fit in loco.

99 Nunc restat quærere quodnam sit ens habens eiusmodi prædicata. Dicendum, quod, philosophando secundū merum lumen naturæ, hoc immobile est superficies supremi corporis mobilis omnia complectentis. Pro quo: Sciendum est, quod in rebus datur aliqua perfectio, per quam constituatur in suo ultimo complemento perfectionis essentialis, vel accidentalis; quæ perfectio est ultima quasi linea artificis, opus suum complementis. Unde etiam quantitas habet pro suo ultimo complemento talem

su-

superficiem sic terminatam, ut non possit recipere ulterius additamentum quantitatum intra: sed solum potest compleri ad extra, quatenus possunt eius superficiei superaddi alia extrinseca ornamenta, cum quibus constituat aliquid pulchrius. Quare illa superficies est talis, ut exigat superius complementum in ratione pulchritudinis. Et propterea inter haec nostra corpora non potest dari saltem naturaliter vacuum, quia eorum superficies non haberent ex omni parte illud complementum, quod naturaliter exigunt habere. Sed quoniam de ratione pulchri officij est habere quosdam terminos, ideo deueniendum est ad terminos, & ad vltimum

com-

complementum huius opificij
quod est vniuersum . Hoc cō-
plementum non debet esse per
accidens, quasi mundus fortui-
tò terminetur potius in hoc
corpore, quàm in alio; sed de-
bet esse per se, & secundum exi-
gentiam naturæ, vt vniuersum
possit dici perfectum ex natura
rei, & præferat admirabilem
sapientiam, ac bonitatem con-
ditoris . Debet ergo dari in su-
premo corpore aliqua superfi-
cies, quæ sit ex natura rei com-
plementum non modo intrin-
secum illius corporis, sed etiã
totius vniuersi, ac proindè de-
bet esse talis superficies, quæ
totum vniuersum ex natura
sua in se contineat . Ex quibus
fit, eiusmodi superficiem esse
immobilem, quia est primus

locus continens omnia; eamdemque superficiem esse illud ubi, per quod corpus tali superficie affectum collocatur non tanquam in loco, sed tanquam primus locus. Sciendum ulterius est, quod quoniam hoc corpus supremum non est omnia per identitatem, sed tantum per continentiam, potest moveri; non quidem motu recto, quia vel non esset primum si ascenderet, vel desineret esse primum si descenderet; sed circulariter, ad hoc, ut sic coniunctum secundum varias sui partes cum varijs partibus inferiorum, & trahendo orbem inferiorum motu raptus, constituat cum toto universo novam, & novam pulchritudinem ad quam Coelum est in potentia.

Di.

fit
tu
bi
qu
tu
pr
&
Co
pr
in
tic
pr
co
ib
re
ta
fic
tu
qu
du
tu

100 Dicendum vltimò, po-
sito, quod ex Patribus, & scrip-
tura constet, supra primū mo-
bile dari aliquod corpus vsque-
quaque immobile, quod voca-
tur *Empyreum* quasi *igneum*,
propter magnitudinem lucis,
& eminentiam supra corpora
Cœlestia, sicut habet ignis su-
pra elementaria. Dicendum
inquam est, quod per attribu-
tionem ad huius corporis su-
premam superficiem cœtera
corpora dicuntur esse *hic*, vel
ibi. Et proindè *moueri* est acqui-
rere diuersam relationem ad
talem superficiem, qua super-
ficie ablata non darentur mo-
tus eiusdem generis cum ijs,
qui dantur, sed esset constituē-
dus alius rerum ordo. Proba-
tur ex dictis circa primū mo-
bile

bile ex suppositione, quod esset
 supremum. Ea enim probant
 de Coelo empyreo ex supposi-
 tione, quod lumine supernatu-
 rali constet ipsum esse supra-
 mum, & vsquequaque immo-
 bile.

CAPVT XXVIII.

*Soluuntur obiectiones, contra
 predictam doctrinam
 de natura loci.*

101 Obijcies primo, corpo-
 ra beatorum sunt supra Coelum
 Empyreum. Ergo non est su-
 premum, hoc est, supra omnia
 corpora. Nego antecedens
 quia ea corpora propter suam
 penetrabilitatem sunt in eodem
 loco cum Empyreo, quod si
 vel